

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 249 ОТ 17 ОКТОМВРИ 2007 Г. ЗА
ПРИЕМАНЕ НА ДЕТАЙЛНИ ПРАВИЛА ЗА ДОПУСТИМОСТ
НА РАЗХОДИТЕ ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "ОКОЛНА
СРЕДА" 2007 - 2013 Г., СЪФИНАНСИРАНА ОТ КОХЕЗИОННИЯ
ФОНД И ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

В сила от 01.01.2007 г.

*Обн. ДВ. бр.86 от 26 Октомври 2007г., изм. ДВ. бр.107 от 16
Декември 2008г.*

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ
ПОСТАНОВИ:

Чл. 1. Приема детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма "Околна среда" 2007 - 2013 г., съфинансирана от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие на Европейския съюз, наричана по-нататък "Оперативната програма".

Чл. 2. Разходите по Оперативната програма се считат за допустими, когато отговарят едновременно на следните условия:

1. да са законосъобразни;
2. да попадат в обхвата на съфинансиране от Кохезионния фонд на Европейския съюз в съответствие с Регламент (ЕО) № 1084/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. за създаване на Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) 1164/94 и от Европейския фонд за регионално развитие в съответствие с Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) 1783/1999;
3. да са действително извършени за проекти, одобрени за финансиране в рамките на Оперативната програма от ръководителя на управляващия орган или от Европейската комисия (за проекти по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г.) в съответствие с критериите за избор на проекти, одобрени от Комитета за наблюдение на Оперативната програма;
4. да са заложи в договор за безвъзмездна финансова помощ или в заповед по смисъла на чл. 3 от Постановление № 121 на Министерския съвет от 2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, и по Програма ФАР на Европейския съюз (ДВ, бр. 45 от 2007 г.);
5. изборът на изпълнител да е извършен в съответствие с действащото национално законодателство и по-специално със Закона за обществените поръчки и подзаконовите нормативни актове по прилагането му и с Постановление № 55 на Министерския съвет от 2007 г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от

Структурните фондове на Европейския съюз и от Програма ФАР на Европейския съюз;

6. да са извършени в парична форма;

7. да са извършени от бенефициент, определен към съответната приоритетна ос на Оперативната програма;

8. да са извършени срещу съответните разходооправдателни документи - фактури и/или други документи с еквивалентна доказателствена стойност;

9. да са действително извършени и платени през периода за допустимост на разходите по чл. 3, ал. 1 от постановлението;

10. да са извършени в съответствие с принципите за добро финансово управление, определени в чл. 27 и 28 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности, изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1995/2006 на Съвета от 13 декември 2006 г. за изменение на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 относно Финансовия регламент, приложим към общия бюджет на Европейските общности;

11. да са отразени в счетоводната и данъчната документация на бенефициента и да могат да се проследят въз основа на ефективно функционираща одитна пътека;

12. (изм. - ДВ, бр. 107 от 2008 г.) да са базирани на цени, които не надвишават фиксираните в договора за обществена поръчка;

13. да не са финансирани по друг проект, програма или друга схема, финансирана от публични средства, средства от националния бюджет и/или от бюджета на Европейските общности.

Чл. 3. (1) Допустими за финансиране по Оперативната програма са действително извършени разходи в периода от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2015 г.

(2) В случай на изменение или допълнение на Оперативната програма разходи, свързани с нови типове дейности, определени за приемливи за финансиране в ревизирия вариант на програмата, се считат за допустими от датата на представянето в Европейската комисия на искането за изменение или допълнение.

Чл. 4. Разходи, свързани с дейности по одобрени за финансиране проекти, извършени преди сключването на договора за безвъзмездна финансова помощ по Оперативната програма или издаването на заповедта по смисъла на чл. 3 от Постановление № 121 на Министерския съвет от 2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, и по Програма ФАР на Европейския съюз, са допустими за финансиране, в случай че отговарят на условията по чл. 2 от постановлението и бенефициентът докаже необходимостта от стартиране на дейностите преди сключването на договора.

Чл. 5. Не са допустими за финансиране разходите, извършени във връзка с проект, чието изпълнение е приключило към момента на подаване на формуляра за кандидатстване за финансиране по Оперативната програма.

Чл. 6. Декларираните от бенефициентите на Оперативната програма разходи по авансови, междинни и окончателни плащания се удостоверяват с фактури и/или с други

документи с еквивалентна доказателствена стойност.

Чл. 7. (1) Покупката на незастроена земя се счита за допустим за финансиране разход в рамките на проекти по Приоритетна ос 1 "Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в населени места с над 2000 еквивалентни жители", Приоритетна ос 2 "Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци" и Приоритетна ос 3 "Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие" на Оперативната програма при следните условия:

1. наличие на пряка връзка между целите на проекта и покупката на земята;
2. стойността на закупената земя не може да е в размер, по-голям от 10 на сто от общите допустими разходи по съответния проект;
3. наличие на оценка, издадена от независим лицензиран оценител, която потвърждава, че цената на придобиване на земята не надвишава пазарната цена;
4. земята не е за земеделски цели;
5. след приключването на проекта земята не остава за ползване от горския фонд или за земеделски цели;
6. земята е придобита от държавна институция или публичен орган.

(2) Когато земята е придобита от бенефициента преди началната дата на допустимост на разходите за проекта, извършеният разход не се счита за допустим.

(3) По отношение на проекти по Приоритетна ос 3 "Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие" на Оперативната програма, свързани с опазване и възстановяване на природата и биологичното разнообразие, закупуването на земя на стойност, надвишаваща определената в чл. 7, ал. 1, т. 2, може да се счита за допустим за финансиране разход, при условие че това е необходимо за изпълнението на проекта. Горепосочената необходимост трябва да е обоснована в проектната документация.

(4) Таксите, съпътстващи покупката на земята, като нотариални такси и други, разходите за експертна оценка и юридическите консултации се считат за допустим разход до размера, определен в договора за безвъзмездна финансова помощ.

(5) Не се счита за допустим разход покупката на земя, обременена с вещни и облигационни тежести.

Чл. 8. Разходи, свързани с правото на достъп до мястото на изпълнение на проекта, се считат за допустими, ако то представлява неразделна част от изпълнението на проекта.

Чл. 9. (1) Разходи, свързани с покупката на недвижим имот заедно с прилежащите към него сгради, се считат за допустими за финансиране в рамките на проекти по Приоритетна ос 1 "Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в населени места с над 2000 еквивалентни жители", Приоритетна ос 2 "Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци" и Приоритетна ос 3 "Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие" на Оперативната програма при следните условия:

1. наличие на пряка връзка между целите на проекта и покупката на недвижимото имущество; изградените върху имота сгради трябва да се използват единствено за целите на проекта и в рамките на периода, определен в договора за

безвъзмездна финансова помощ, съответно решението на Европейската комисия за финансиране на проекта, за проекти по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г.;

2. наличие на оценка, издадена от независим лицензиран оценител, която потвърждава, че цената на придобиване на недвижимия имот не надвишава пазарната цена и удостоверява, че сградата е в съответствие с изискванията на националното законодателство, или специфицира частите, които не са в съответствие и които ще бъдат приведени в съответствие по време на изпълнението на проекта;

3. в рамките на предходните 10 години за сградата не е получавана безвъзмездна финансова помощ от национални средства или средства от Европейската общност;

4. недвижимото имущество е придобито от държавна институция или публичноправен орган.

(2) Когато имотът е придобит от бенефициента преди началната дата на допустимост на разходите за проекта, извършеният разход не се счита за допустим.

(3) Таксите, съпътстващи покупката на недвижимия имот, като нотариални такси и други, разходите за експертна оценка и юридически консултации, се считат за допустим разход до размера, определен в договора за безвъзмездна финансова помощ.

(4) Не се счита за допустим разход покупката на недвижим имот, обременен с вещни и облигационни тежести.

Чл. 10. (1) Разходи за покупка и изграждане на съоръжения и оборудване, които трябва да се инсталират за постоянно ползване на мястото на изпълнение на проекта, се считат за допустими, при условие че съответните съоръжения и/или оборудване са включени в инвентарния списък на дълготрайните материални активи на бенефициента и са част от одобрената проектносметна документация на проекта.

(2) Когато бенефициентът осъществява самостоятелно (без възлагане на обществена поръчка) всички или част от дейностите по подготовка на обекта и строителните дейности, разходите за покупка и изграждане на съоръжения и оборудване, използвани по време на изпълнението на проекта, не са допустими за финансиране.

(3) Разходи за наем на съоръжения и оборудване, които трябва да се инсталират за постоянно ползване на мястото на изпълнение на проекта, се третираат като оперативни разходи и не са допустими за финансиране.

(4) Разходи за закупуване на дълготрайно оборудване, предназначено за административни цели, са допустими за финансиране, в случай че са пряко свързани с изпълнението на проекта и след неговото приключване дълготрайният материален актив ще бъде без икономическа стойност.

Чл. 11. (1) За допустими се считат следните разходи, извършени във връзка с подготовката, организацията и управлението на проекти по Оперативната програма:

1. разходи за услуги, извършени от архитекти, инженери, консултанти, пряко свързани с подготовката, оценката на съответствието и/или изпълнението на проекта;

2. разходи за строителен надзор;

3. разходи за авторски надзор;

4. разходи за инвеститорски надзор;

5. разходи за подготовка на прединвестиционни проучвания, предпроектни проучвания и други аналитични документи, свързани с подготовката и/или изпълнението на проекта;

6. разходи за проектиране;

7. разходи за експертни анализи, хидроложки и геоложки проучвания;

8. разходи за изготвяне оценка на въздействието върху околната среда, екологична оценка, оценка на съвместимостта и издаване на разрешителни;

9. разходи за осигуряване публичност на проекта;

10. разходи за подготовка на документация за възлагане на обществени поръчки;

11. разходи за подготовка на технически планове и друга техническа документация, различна от тази по т. 1 - 10;

12. (нова - ДВ, бр. 107 от 2008 г.) разходи за управление на проекта;

13. (нова - ДВ, бр. 107 от 2008 г.) разходи за финансиране на възнаграждения и доплащане към възнаграждения на лица (включително осигурителни вноски), пряко ангажирани в изпълнението на проекта.

(2) При инфраструктурни проекти разходите, свързани с подготовка, организация и управление на проекти, не могат да надвишават 10 на сто от общите допустими разходи по проекта.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 107 от 2008 г.) Когато някой от изброените в ал. 1, т. 1 - 11 разходи представлява основна дейност по конкретен проект, посоченият лимит от 10 на сто не се прилага.

(4) (Нова - ДВ, бр. 107 от 2008 г.) Задълженията на лицата по ал. 1, т. 13 във връзка с изпълнението на проекта и размерът на възнагражденията или доплащането към възнагражденията им се определят с вътрешен акт на ръководителя на съответната администрация. Възнаграждението или допълнителното възнаграждение не следва да надвишава размера на основната им месечна заплата.

Чл. 12. Разходи, свързани с подготовка на обекта и строителни дейности, са допустими за финансиране, в случай че са действително извършени в рамките на периода на допустимост и са пряко свързани с изпълнението на проекта, включително:

1. разходи за възнаграждения;

2. такси за ползване на оборудване по време на строителните дейности;

3. разходи за материали, използвани за целите на проекта;

4. други разходи, в случай че са изрично обосновани.

Чл. 13. Разходи за експлоатация и поддръжка, свързани с проекти, финансирани от Оперативната програма, не са допустими за финансиране, с изключение на разходи за обучение на персонала, ангажиран в експлоатацията на обекта и тестването на оборудването в рамките на необходимия за това период от време.

Чл. 14. (1) Не са допустими за финансиране финансови разходи и такси, включително лихви по задължения и дългове, такси за финансови сделки, комисиони, свързани с валутни операции, валутнокурсони разлики и загуби, както и други финансови разходи.

(2) Не са допустими за финансиране разходи по банкови такси освен разходи, свързани с откриване и администриране на банкова сметка за целите на проекта, в случай че управляващият орган изисква откриването на отделна сметка или сметки за изпълнение на проекта.

(3) Не са допустими за финансиране разходите за гаранции от банки или други финансови институции.

(4) Не са допустими за финансиране глоби, финансови санкции, разходи за разрешаване на спорове и съдебни разходи.

(5) Разходи за счетоводство и одит, за застраховки на придобитите в резултат на дейността дълготрайни материални активи са допустими, ако са свързани с изискванията, наложени от управляващия орган.

Чл. 15. (1) Възстановим данък върху добавената стойност не се счита за допустим за финансиране разход по Оперативната програма.

(2) За случаите на третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход по оперативната програма се прилагат указанията на министъра на финансите, издадени в съответствие с § 6 от преходните и заключителните разпоредби на Постановление № 62 на Министерския съвет от 2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, за финансовата рамка 2007 - 2013 г. (ДВ, бр. 27 от 2007 г.).

(3) Преки данъци и осигуровки, начислени върху трудови възнаграждения, произтичащи от съфинансирането по Оперативната програма, не са допустими за финансиране, освен в случай че представляват действително извършен разход и са окончателно платени от страна на бенефициента.

Чл. 16. (1) Не са допустими за финансиране по Оперативната програма разходи, свързани със следните договори с подизпълнители:

1. договори с подизпълнители, които увеличават разходите за изпълнение на проекта, без да създават добавена стойност;

2. договори с посредници и консултанти, в които плащането е определено като процент от общия разход за дейността, освен ако бенефициентът може да докаже, че плащането се отнася за действително извършена работа или услуга.

(2) За всички договори с подизпълнители подизпълнителите представят на одиторските и контролните органи цялата необходима информация, отнасяща се до възложените им дейности.

Чл. 17. (*) (1) Разходи, свързани с подготовка, координация, управление, изпълнение, мониторинг, оценка, финансово управление, контрол, одит, осигуряване на публичност и информация и укрепване на административния капацитет за управление на Оперативната програма, са допустими за финансиране в рамките на Приоритетна ос 4 "Техническа помощ".

(2) Допустими за финансиране по Приоритетна ос 4 "Техническа помощ" на Оперативната програма са следните видове разходи:

1. разходи, свързани с организацията и провеждането на заседанията на

Комитета за наблюдение на Оперативната програма, съответните подкомитети и работни групи към него и на Комитета за избор и координация на проекти;

2. разходи за организацията и провеждането на обучения и семинари, насочени към укрепване на административния капацитет на управляващия орган, междинното звено, дирекция "Вътрешен одит" на Министерството на околната среда и водите, Комитета за наблюдение, Комитета за избор и координация на проекти и бенефициентите на Оперативната програма;

3. разходи, свързани с осигуряване на информация и публичност за Оперативната програма;

4. разходи за експертни анализи и проучвания, свързани с Оперативната програма;

5. разходи, свързани с оценка на постъпили проектни предложения;

6. разходи, свързани с провеждане на одити върху Оперативната програма и проектите, които тя финансира, както и разходи, свързани с проверки на място по проектите, изпълнявани в рамките на Оперативната програма;

7. разходи, свързани с осигуряване на техническо оборудване за управлението и мониторинга на Оперативната програма;

8. разходи за провеждане на проучвания, тестове и аналитични оценки, свързани с Оперативната програма, включително наемане на експертна помощ за подобряване на системата за изпълнение на програмата, а също така и за подготовка на програмните документи за следващия програмен период;

9. разходи, свързани с извършване на текущи оценки на Оперативната програма;

10. разходи за експерти - външни за организацията, които са наети за извършване на дейности по ал. 1.

(3) Разходи за възнаграждения по трудови, извънтрудови или служебни правоотношения, включително осигурителни вноски, определени над договореното възнаграждение, и надбавки съгласно националното законодателство за служители на управляващия орган, междинното звено на Оперативната програма и дирекция "Вътрешен одит" на Министерството на околната среда и водите, които са пряко ангажирани с подготовката, координацията, управлението, изпълнението, мониторинга, оценката, финансовото управление, контрола, одита, осигуряването на публичност и информация на програмата, са допустими за финансиране при следните условия:

1. задълженията на съответните служители във връзка с извършването на тези дейности са подробно отразени в длъжностните им характеристики и/или в договорите за изпълнението на съответните дейности;

2. (изм. - ДВ, бр. 107 от 2008 г.) отчитане на реално отработеното време за всеки служител.

(4) (Нова - ДВ, бр. 107 от 2008 г.) Разходи за възнаграждения по трудови, извънтрудови или служебни правоотношения, включително осигурителни вноски, определени над договореното възнаграждение, и надбавки съгласно националното законодателство за служители от дирекции в централната администрация на Министерството на околната среда и водите, пряко ангажирани за извършване на дейности във връзка с Оперативната програма, попадащи извън обхвата на служебните им задължения, са допустими за финансиране при следните условия:

1. да бъдат включени в одобрен проект по приоритетна ос 4 "Техническа помощ" по Оперативната програма;

2. в проекта по т. 1 да бъдат посочени служителите от дирекциите на Министерството на околната среда и водите и функциите им във връзка с изпълнението на проекта.

(5) (Нова - ДВ, бр. 107 от 2008 г.) Служителите по ал. 4 се включват в проект по приоритетна ос 4 "Техническа помощ" след определянето им от съответния директор на дирекция.

Чл. 18. Недопустими за финансиране разходи по Оперативната програма са:

1. разходи за закупуване на оборудване "втора употреба";
2. разходи за амортизационни отчисления;
3. принос в натура;
4. лизинг;
5. режийни разходи на бенефициента, включително разходи за електричество, отопление, вода, телефон, факс, интернет достъп.

Чл. 19. Недопустими за финансиране разходи в рамките на Оперативната програма, които са неправомерно одобрени и платени от бенефициентите, остават за сметка на съответния бенефициент и не подлежат на възстановяване.

Чл. 20. (1) За "проекти, генериращи приходи" по смисъла на чл. 55 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. се прилагат следните изисквания:

1. допустимите разходи за "проекти, генериращи приходи" не следва да превишават разликата между текущата стойност на инвестиционните разходи и текущата стойност на нетните приходи от инвестицията, изчислени за период от 30 години;

2. (изм. - ДВ, бр. 107 от 2008 г.) текущата стойност на инвестиционните разходи и текущата стойност на нетните приходи от инвестицията се определят като част от финансовия анализ за всеки конкретен "проект, генериращ приходи".

(2) Когато само част от инвестиционните разходи за "проект, генериращ приходи" са допустими за финансиране, нетните приходи се разпределят пропорционално между допустимата и недопустимата за финансиране част на инвестиционните разходи.

(3) Когато не е възможно да се оценят предварително приходите, приходите, генерирани в рамките на 5 години от приключването на проекта, се приспадат от разходите за проекта, които са декларирани към Европейската комисия, и следва да се възстановят от бенефициента.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на постановлението:

1. "Възстановим данък добавена стойност" е сумата на платения данък върху добавената стойност, която регистрираното по реда на Закона за данък върху добавената стойност лице има право да приспадне от задълженията си по същия закон, включително когато е имало това право, но не го е упражнило по реда на закона.

2. "Проект, генериращ приходи" е проект по смисъла на чл. 55, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г., съдържащ основните разпоредби относно Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд.

3. "Публичен орган" е бюджетно предприятие съгласно § 1, т. 1 от Закона за счетоводството.

4. "Начална дата на допустимост на разходите" е датата, определена в договор за безвъзмездна финансова помощ или в заповед по смисъла на чл. 3 от Постановление № 121 на Министерския съвет от 2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, и по Програма ФАР на Европейския съюз като дата, след която разходи по съответния проект/дейност са допустими за финансиране от Оперативната програма.

Заклучителни разпоредби

§ 2. Постановлението се приема на основание Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, чл. 56, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. и § 4 от преходните и заключителните разпоредби на Постановление № 62 на Министерския съвет от 2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, за финансовата рамка 2007 - 2013 г.

§ 3. Министърът на околната среда и водите до 15 януари 2008 г. утвърждава указанията относно третирането на приходите по проектите, съфинансирани по Оперативна програма "Околна среда".

§ 4. (Нов - ДВ, бр. 107 от 2008 г.) Разходите по чл. 17, ал. 3 са допустими при условията на разпоредбата считано от 1 септември 2008 г.

§ 5. (Предишен § 4 - ДВ, бр. 107 от 2008 г.) Изпълнението на постановлението се възлага на министъра на околната среда и водите.

§ 6. (Предишен § 5 - ДВ, бр. 107 от 2008 г.) Постановлението влиза в сила от 1 януари 2007 г.